

בס"ד. מוצש"ק פ' נצבים, אור"ט אלול ה'תשמ"ה.
ערב ראש השנה ה'תשמ"ו.

הנחת ה'ת' בלתי מוגה

הקטו בחודש שופר בכסה ליום חגיגו, ומביא בזה כ"ק מ"ח
אדמו"ר נשיא ודרנו (כמאמר על פסוק זה משנת תש"א 2),
משאור"ף (בגמרא 3) איזה חג שהחודש מתכסה בו, והוי אומר זה ראש
השנה (הנהגה 4) נתבאר, וב"ש ליום חגיגו, קאי על חג הסוכות.
אמנם במאמר זה מביא אור"ט, שרבינו הזקן בשם הבעש"ט ז"ע, פירש
המאמר איזה חג שהחודש מתכסה בו שהחודש מתכסה בו, והוא
חגיגו לשון רבים, חג לה' חג ישראל ומייק בזה, דמאחר שהחודש
הוא מכוסה, למה נק' זה חג, רחוק ענינו הוא יום טוב, הקשור במיוחד
עם שמחה, כמ"ש גבי ימים טובים דוקא ושמחתם (והוא ענין שמחנו
בימים טובים דוקא, יוחר מבשבותם, וכ"ש וק"ו יוחר מבשאר ימות
השנה), וא"כ אפשר לומר שיום זה, שבו ענין החודש הוא בכיסוי
העולם, הוא ענין של חג ושמחה.

ומבאר בזה בהמאמר, בהקדם ביאור הסעם, שראש השנה נק' חג
שהחודש מתכסה בו, ולכאורה, ענין כיסוי החודש, הוא ענין דבר
שבכל ראש חודש, שאז הלבנה היא בכיסוי העולם, ומה שענין זה
נאמר דוקא בראש השנה, מובן שהכיסוי וההעלם שבראש השנה יש בו
חידוש וענין מיוחד לגבי הכיסוי שבכל ראש חודש. והוה מה שמבאר
בהמאמר, דכסה הוא במ"ו (וכנודע שיש ב' גירסאות בחיבה זו, כסא
בא"ף, לבסוף, או כסה בה לבסוף, ובפסוק זה הגירסא היא בה'
לבסוף, ה' קאי על ספירת המלכות, ובפסוק זה ענינו נקרא
ראש השנה דוקא בשם כסו, משום שיום זה, עיקר ענינו הוא בנית
ספירת המלכות אצלנו, המלכות היא באופן דכיסוי, ומסעם זה עיקר
העבודה בראש השנה, היא בניית המלכות, כמאמרה שהמליכוני עליכם,
וכנראה בסדר החפלות הולך מליל ראש השנה, שבכל מקום אומרים
לשונות וענינים הקשורים עם ענין המלכות (כמו מלך והמלוך
וכיו"ב), וכ"ש בקידוש דליל ר"ה ואו"כ בעבודת היום, ועד לאמירת
פסוקי מלכות בתפלת גוספי דראש השנה. דהסעם שצ"ל אז בנין
המלכות הוא (כנ"ל) משום, שכוונת זה ספירת המלכות עולה בתכלית
העיקרי בההעלם העצמי, וצריכים להמשיכה ולגלותה ע"י העבודה.

- (1) תולעים מא, ד. 2. סה"מ תש"א ע" 1. 3. ר"ה ח, סע"א. 4. לקר"ת
- ר"ה זר, רע"ד. סידור שער ר"ה ללה, ב. וראה פסיקתא רבתי פ"מ, ב. 5. ראה
- סו, יא; יד. ובכ"מ. 6. ראה שו"ע אורח"ו ר"ס רמב. תקנ"ט. 7. משלי ז, כ.
- ר"ה פו, א.

והנה להנין ענין ההעלם והכיסוי שבספירת המלכות. מבאר זה
בהמאמר, במשל ממלכות דארעא, כמאמר, מלכותא דארעא
מעין מלכותא דרקיעא, דמהו מובן, ע"ד לשון הכתוב, מבשרי אחזה
אלוקה, שממלכותא דארעא באדם למטה, אפשר ללמוד בדרך משל
והכונה והסברה על אופן המלכות למעלה. (דהנה אנו רואים בענין
המלכה למטה, דמלך בוד' הנה יש בו זמן שלפני היותו מלך, וישנו
זמן לאחר שנעשה מלך, ובינתיים ישנו זמן ההכנה. ומבאר בזהו, וישנו
שבחחלה ישנו הרצון למלכות, בפנימיות נפשו ובעצם נפשו, וזוהי נמשך
אח"כ בגילוי אצלו, ואח"כ ע"י ההכנה) נמשך ענין המלכות בעולם
כשפוסק (וכדלקט בארוכה). וע"ז הוא גם בענין ההכנה שלמעלה,
שישנו ענין המלכות למעלה כפי שהוא מכוסה וגסתר למעלה מעלה,
רע"י וההכנה, שתמליכוני עליכם, גמשי ענין המלכות למטה בעולם.

והנה, מזה שיש בכוחם של ישראל, לפעול למעלה ההמשכה דבחי'
המלכות מכפי שהיא בעצם שלמעלה שחומשך בעולם, מובן
שע"ז ומעין זה יש גם בהמשך ע"כ באר"א מלשאל, והוה מה שמביא
בית, שרצון זה, ה' בו מקודם בהעלם בעצם נפשו, כי כל אדם יהי'
מי שיהי' יש לו בעצם רצון לבית, כי כלנו אדם שאין לו קרקע
(לכנות עלי' בית) אינו אדם, ולכן גם אלז שאני להם בית, כל משך
ימי חייהם, ובפרט בחו"ל, ששם ענין הבית הוא דבר צרתי (בפסק
ההלכה 16) לגבי הלכות מזוזה, שאר"ץ לקבוע מזוזה רק אחר ל' יום),
מ"מ בעצם יש להם רצון לבית, (דברשלא בארץ ישראל חיוב המזוזה
והוא מיד, דמ"ד כשנכנס לבית, הוה בית נעשה קבוע, כיון שזוהי ציווי
בנוגע צאמתיות הענין, שהבית שלו נעשה קבוע, כיון שזוהי ציווי
דחורת אמת, אצל חו"ל צריך לשווח בו ל' יום, אמנם כשעושים גם
מהמקום בחו"ל ארץ ישראל, או י"ל, שיש גם שם בבית ענין של
צביעות, וי"ל (בדא"פ), שזוהי הבניאור בסימור כ"ק מו"ח אדמו"ר
נשיא דרננו, שאפילו כשהיו גוסעים מחוץ לבית (ומחוץ לעיר
ומדינה), היו קובעים מזוזה במקום הלינה (א"י שלא בירכו על המזוזה
כפסק ההלכה בשו"ע 15). דמהו ש"ק מו"ח אדמו"ר סיפר ענין זה,
מוכח, שזה נוגע ושי"ך לעבודתו של כאו"א. כי גם מי שקביעות
מזוזה באופן זה במעשה בפועל, אצלו הוא ענין של מחוי

- (9) ברכות מה, א. וראה חו"א קנו, א. ח"ג קעו, ב. 10. איוב יט, כו.
- (11) סה"מ תש"א שם. סה"מ חר"ה בחולתו. תש"ג בחולתו. וש"ג. 12. סה"מ
- תש"א שם ע" 4. 13. יבמות טו, א. 14. ראה חר"ה יבמות שם. 15. שו"ע
- י"ד סופ"ו ס"ב. 16. פתגם הפ"צ - אגרות קודש אדמו"ר מחווי"צ ח"א ע'
הפחה.

הנחת ה'ת' בלתי מוגה

431
432

ה'ת' בלתי מוגה

כיוורא 17 וכיו"ב. מ"מ הענין ברוחניות ישנו בעבודת כאו"א (ובזה לא שייך צימור דמיוני כיוורא. כי אין הכרח, שהעבודה תהי' באופן של בליטות שהוללת יכול לראות). וע"י העבודה ברוחניות, אפשר ג"כ לפעול מעולת המונח, שענינה, לשמור ולהציל את כל הנמצאים בבית בפועל, ויחר על כן, שהמונח שומרת את כל בני הכיתה גם בהיותם מונח צבית, וכדי-איתא בזוה"ק, שבנוגע למונח כתיב: "ה' ישמור צאתך ובוחר" (היינו גם לפני שנכנס אל הבית ואחרי שיוצא מן הבית). וכן מפורש בכמה ספרים, שהשם (שד"י) הנכתב מחוץ למונח הוא ה"ח שומר דלתות ישראל, או שומר דירות ישראל 22. דפעולה זו היא מעולה ועד עולם (כסיום הפסוק), ובכל מקום שנמצא בו, היא בענינים וגמיים, שאין תחוח למטה מהם, (עד שצריך בהם לענין השמירה). ונקודת הענין היא, דאף שבפועל צריך זמן עד שיהי' לו בית ומונח וכו', מ"מ, כך נברא בטבע, שיש בו הכונה והרצון בעצם גפשו לבית. וזהו משל על הרצון למלוכה למעלה, שגם רצון ה' לשלש בעצמות ומהות. ויש לקשר ענין זה (משל הרצון לבית עם הנמשל דרצון למלוכה). ע"פ הידוע 23, שונבית האמיתי, הוא ענין המלכות בשלימותה, וכנודע שיש בחי' אהל וכיו"ב, אבל שלימות המלכות היא מה שהיא בבחי' בית ל"א, שנעשה בית לעצמה"ה, וידה ל"ו ית'.

ומכאן בהאמרת 24 פרטי הענין בזה, דחנה, הרצון למלוכה שבעצם הנפש, אין שייך לקרות אותו כאמת בשם רצון כלל, אלא בבחי' מחשבת, שממנה נמשך הרצון. ולכן נק' בשם רצון המוחלט, ולמעלה יחודי הרצון המוחלט בעצמות הנפש. ולכן נק' בשם מחשבת, עלה במחשבת, כי, והוא רצון, מורה על ענין של מרצה והסי' כו'. ולמעלה משא"כ, והוא מחשבת אין בזה ענין של מרצה והסי' כו'. ולמעלה מזה, גם במחשבת עצמה, הרצון למלוכה עלה במחשבת, וגם למעלה מבחי' על במחשבת יש בו ענין המלוכה כו'. ועו"ז יובן למעלה. דלפני ענין המלכות בראש השנה (כמאמר שתמליכוני עליכם), הנהגה אגן שזה נמשך בעיקר בראש השנה (מה שהקב"ה נעשה מלך על כל העולם, לפעולת המלכות היא בהתנסות ובהעלם, שעולה לשרשה ומקורה עד בדרשי אדה"ו בלקו"ת 26, בדרשי אדמ"ר הצ"צ באוה"ת 27, ובדרשי

(17) ראה ברכות ז, ב. 18 ראה לקו"ש ח"ט ע' 121 ואילך. וש"ו. 119
 ח"ג רטג, ב. 20 תולידם קכא, ח. 21 סידור האר"ל (כונת מונח). מ"ח
 מ"ט מונח ע"ג מ"ט. 22 כל בו ח"ל מונח. 23 ראה ספר הליקוטי-רא"ח
 צ"צ ערך בית. וש"ו. 24 שם ע' 2 ואילך. ועו"ז במקומות שבהערה 11. 25
 רמ"ג ואילך. רמ"ג, ב ואילך. 26 ר"ה ג, ב ואילך. ועו"ז. 27 ע' אהמ
 ואילך. ועו"ז.

23
 24
 25
 26
 27

חנשיאים שלאחוריו). ובהו צריכים ישראל לעפול שיהי' גילוי תמימות הרצון למלכות בפועל, שתמליכוני עליכם.
 וזוהו, המשכה, הרצון למלוכה, נפעל ע"י ישראל כנ"ל, שתמליכוני עליכם. (וסעם הברך הוא, משום ששרשם של ישראל הוא ג"כ למעלה מעלה בעצמותו ומוחו ית'. וכפיתור בארונות, באות חרב המניד 26, ועו"ז מבואר ברש סטריי, לקוטי אמרים וחור חורח, נק' ע"י הצ"צ, ויש להם עוד שמוות) [דספרים אלו נסדרו ע"י תלמידיו ובטח שהם כדיוקן], במירוש מאר"י 29, ישראל עלו במחשבת. שהוא כמשל לאדם שיש לו כן, דגם כשחזן עבר מכנגד פניו, וחלף מאחור עב"ו, נחלקה הצורה של הכן במחשבת של האב, אלא שבבני אדם שייך זה דוקא שמי שיש לו כן, אבל אצל הש"ת, שייך זה לומר, אך מזה שנבראו ישראל, של נחלק צורתם במחשבת. היינו שמפורש את בזוה"ק, שחוקיקת צורתם של ישראל עב"ו ומוחו ית', היינו שמפורש את למעלה מאיזה ציור שיהי', בעצמותו ומוחו ית', היינו שמפורש את מאר"י ישראל עלו במחשבת, (כא על הבחי' המיוחדת דעלו במחשבת, אלא) ע"י ישראל הם כולא חד עם עצמה"ה. ומסעם זה בכחם לעורר ענין המלוכה למעלה, עד שמוה ימשך ענין ההתעוררות למלוכה, עד שיומשך בגלוי בפועל במלכות ממש.

וזהו ענין בכסה גו', בסת המנוח. היינו שביום זה (ראש השנה) ענין הכיסוי וההעלם דספירת המלכות, הוא באופן מיוחד, עד שדוקא יום זה נק' בשם כסה, דבכל השנה כלה, ישנו ג"כ בנין המלכות שבכל יום, ובפרט בג', ראשונות שבכל תפלה, וכמבואר בכחבי האר"י 31. אמנם בנין המלכות אז, הוא רק משום שמראש השנה נמשך על כל ימות השנה, ע"י ראשי החודשים שבשנה. אבל עיקר בנין המלכות הוא בראש השנה, שאז המלכות עולה לשרשה ומקורה דכרלא, עד לעצמה"ה ית', ומשם צריך להמשיכה בכל הדרגות שברצון. לפני הצמצום ואחר הצמצום, עד שנמשך למטה כעוה"ז. וכיין שהמשכה זו היא ע"י השופר, כמ"ש לפני, תקפו כחורש שופר. מונח. שהמשכה זו היא בגלוי, ועוד זאת, דכיון שענין הכהרת הקב"ה למלך שהמשכה זו היא בראש השנה שאומרים בשם השם, (וע"פ הלקו"ת צ"ו) נקבע בתפלות דראש השנה שאומרים בשם השם, מונח. שמייד בפעם ונחיתה כח דחורתנו הקדושה, חורת אמת, מונח. שמייד בפעם הראשונה, כשמנידיים ענין המלכות בתפלות דליל ר"ה, ובפרט בקידוש דליל ר"ה, כבר אז נפעל כל הענין, ובפרט, שזה נעשה ע"פ הוראת חורת אמת, היינו שזהו ענין אמת, דחוכן ענין האמת הוא

(28) אר"ת ב, ג. 29 ב"ר מ"א, ד. 30 וראה לקו"ש ח"ט ע' 279. וש"ו.
 (31) ראה סידור האר"ל ועו"ז בכונת תפלת העמידה.

וע"י עבודה זו, דהמשכת המלכות שלמעלה, באופן שנעשה ליום חגיגו, חג זה' וחג לישראל, לפי פירוש הבעש"ט דקאי על ר"ה. באים אח"כ לענין יום חגיגו בחג הסוכות (כמפורש בכ"מ' 41). היינו שאז מתגלים כל הענינים שהיו בהעלם בראש השנה. וכמו בפשוט שהלכה (החודש) שהיא בהעלם בר"ה הנה בחג"ס קיימא (סיהרא) באשלמתא 42 (דזהו גם מה דאי' בספרים) שכסה אחרות סכה ולכן כחוב בה' ('). ומהו נמשכים כל הענינים, עד לשמע"צ ושמה"ת. ומקבלים שנתם של שמחת תורה ושנה של שמחת ישראל ושנה של שמחת תשובה, עד לשנה של שמחה בפשוט. למטה מעשרה טפחים. בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ושמחת עלים על ראשם 44.

(41) מקומות שבתורה 4. (42) ראה שמו"ר פט"ו, כו. חז"א קג. רע"א. רעו. (43) ראה פירוש חז"ל לפס"י שבתורה 4. (44) ישע"י לח, י. נא, יא.

שאין בו שום שינויים, וכדאי' בירושלמי 32 (וחובא בחסידות בכ"מ 39) שאמח הוא ראש סוף והחלת האוהיות, לדמו על מ"ש 34 אני ראשון ראני אחרון ומבלעדי אין אלקים, היינו שנמשך בכ"מ בלי שינויים באופן נצחי. וזהו גם אמיתית ענין המלכות, כמ"ש 35 ה' ימלוד לעולם ועד, היינו המלכות באופן נצחי. דאף שבפשוט, הכונה כזה היא, בע"כ, מ"מ, מכיון שענין ההכרה הוא ע"פ תורה, בודאי נפעל ענין זה, ויחך לאחרי התפלה, היות שהיא תפלה אמיתית, וכיום סגולה שניחנו בו כחות מיוחדים, למעלה מיום זכאי סתם. ונפרט שהמכותיים הם ישראל, הנקראים אדם ע"ש אדמה לעליות 36, ולא רק אדמה לעליון (לשון דמיון), אלא הם ח"ד עם עצומה, עד שאין שייך להפריד ביניהם כביכול, ויהר על כו. שאין שייך להפריד ביניהם כלל (כלי כביכול).

וזהו, חקעו בחודש שופר בכסה ליום חגיגו. דאה שר"ה הו"ע של כיסוי והעלם, וכנ"ל שבר"ה המלכות עלתה לשרשה כו', בכ"ו הו"ע של שמחה וחג. כי אדרבה, דוקא משום שכיום זה המלכות עלתה ומסתלקת למקורה ושרשה הראשון, היינו שעומדת בתוקף הכי גדול וכנ"ל עצמותה ומהותה, וע"ד המבואר במאמרי ההילולא 3/3, בתואר הסתלקות, שענינה עליו, בעליו נעלה ביותר. ונהו זה מביא לענין השמחה למטה ע"י המשכתה אח"כ ממקורה הראשון. וענין זה נפעל ע"י עבודת ישראל שתמליכנו עליהם. ובפרטיות ה"ו נמשך ע"י אמירת * שעיקר מצות היום, ועבודת היום היא בשופר (אף שבפשוט מסוקי שופרות באים אחר פסוקי מלכיות וזכרונות ע"פ סדר התפלה האדם הוא אנשי כנה"ג). וכמבואר בלקו"ט 36 שענין השופר בעבודת האדם הוא ענין החשובה, חשובה הממשיכה מעצמה"ה משום שהשופר ענינו הוא קלא פנימאה דלא אשתמע 36. ונתן, חקעו בחודש שופר בכסה ליום חגיגו, רע"י העבודה לשופר כנ"ל, נמשך הענין דכנסה כו' להיות נום ונצנצ, שנמשך בחי' המלכות כמו שהיא בשרש למטה. וזהו ג"כ מ"ש ליום חגיגו לשון רבים, חג זה' וחג לישראל (כפירוש הבעש"ט), משום שאין ענין של נהמא דכיסופא ח"י 39 (במובא בסיום המאמר 40), אלא נמשך ע"י עבודת האדם, ולפיכך הוא חג לישראל.

*

21

וע"י עבודה זו, דהמשכת המלכות שלמעלה, באופן שנעשה ליום חגיגו, חג זה' וחג לישראל, לפי פירוש הבעש"ט דקאי על ר"ה. באים אח"כ לענין יום חגיגו בחג הסוכות (כמפורש בכ"מ' 41). היינו שאז מתגלים כל הענינים שהיו בהעלם בראש השנה. וכמו בפשוט שהלכה (החודש) שהיא בהעלם בר"ה הנה בחג"ס קיימא (סיהרא) באשלמתא 42 (דזהו גם מה דאי' בספרים) שכסה אחרות סכה ולכן כחוב בה' ('). ומהו נמשכים כל הענינים, עד לשמע"צ ושמה"ת. ומקבלים שנתם של שמחת תורה ושנה של שמחת ישראל ושנה של שמחת תשובה, עד לשנה של שמחה בפשוט. למטה מעשרה טפחים. בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ושמחת עלים על ראשם 44.

(41) מקומות שבתורה 4. (42) ראה שמו"ר פט"ו, כו. חז"א קג. רע"א. רעו. (43) ראה פירוש חז"ל לפס"י שבתורה 4. (44) ישע"י לח, י. נא, יא.